

ÖZET: 657 sayılı Kanun'un 98'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi gereğince tesis edilen göreve son verme işleminin, Devlet memurluğundan çıkarma cezası niteliğinde olup olmadığı hususunda. (24.04.2025 E.6248102)

Görüş talebine konu personelin Diyanet İşleri Başkanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan *"Atanmalarında dini öğrenim şartı esas alınan unvanlar bakımından; itikat, ibadet, tavır ve hareketlerinin İslâm törelerine uygun olması"* şeklindeki ortak nitelik şartını kaybettiği, bu nedenle 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun mezkûr maddesi gereği Başkanlığımızdaki görevinin sona erdirildiği anlaşılmaktadır.

Bilindiği üzere 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 48'inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinde Devlet memurluğuna alınacaklarda aranacak genel şartlar düzenlendikten sonra aynı fıkranın (B) bendinin (2) numaralı alt bendinde Devlet memurluğuna alınacaklarda aranacak özel şartlara dair **"Kurumların özel kanun veya diğer mevzuatında aranan şartları taşımak"**, hükmüne yer verilmektedir. Anılan Kanun'un 98'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde ise Devlet memurlarının *"Memurluğa alınma şartlarından herhangi birini taşımadığının sonradan anlaşılması veya memurlukları sırasında bu şartlardan herhangi birini kaybetmesi"* halinde memurluğunun sona ereceği düzenlenmektedir.

633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un 9'uncu maddesinin ikinci fıkrasında, **"Başkanlık personelinin 657 sayılı Kanunda ve bu Kanunda yer almayan diğer nitelikleri ile atanmalarında dini öğrenim şartı arananlara ilişkin ortak nitelikler yönetmelikle düzenlenir."** hükmü mevcuttur.

Bu çerçevede, 15.04.2015 tarihli ve 29327 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Diyanet İşleri Başkanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde ortak nitelik; **"atanmalarında dini öğrenim şartı esas alınan unvanlar bakımından; itikat, ibadet, tavır ve hareketlerinin İslâm törelerine uygun olduğu şeklinde ortak bir nitelik taşımak."** şeklinde ifade edilmektedir.

Diğer taraftan, 657 sayılı Kanunun 125'inci maddesinde disiplin cezaları düzenlenmekte olup Devlet memurluğundan çıkarılma sonucunu doğuracak eylemler tahdidi olarak sayılmaktadır.

Görüş talebine konu işlem; 657 sayılı Kanunun 125'inci maddesi kapsamında **"Devlet memurluğundan çıkarma"** şeklinde bir disiplin işlemi olmayıp, adı geçen görevine atanırken **atanmalarında dini öğrenim şartı esas alınan unvanlar bakımından** Başkanlığımız personeline mahsusen aranan ortak nitelik şartını görevi esnasında kaybetmesi nedeniyle **Başkanlığımız bünyesindeki görevine son verilmesine ilişkin idari bir işlem**den ibarettir.

Nitekim mülga Devlet Personel Başkanlığı'nın 06.09.2016 tarihli ve 5359 sayılı görüşünde de benzer mahiyette açıklamalar bulunmaktadır.

Bu itibarla,

1- Görüş talebine konu personel hakkında verilen kararın, Devlet memurluğundan çıkarma cezası değil, Kurumumuz bünyesindeki memurluğunun sona erdirilmesine ilişkin olduğu,

2- İlgilinin başka bir kuruma atanma talebinin, ilgili mevzuat hükümlerine göre gerekli şartları taşıması halinde kurumların takdir ve değerlendirmesi kapsamında olduğu, mütalaa edilmektedir.

**Diyanet İşleri Başkanlığı
Hukuk Müşavirliği**